

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

TOPLUMSAL CİNSİYET AYRIMCILIĞININ AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARLARINA YANSIMASI

Arş. Gör. Emine KABAK YÜCE [□]

Günümüzde insan haklarının vazgeçilmez bir hak olarak algılandığı ülkelerde, kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmaları, artık insan haklarının bir gereği olarak değerlendirilmekte, kadınların siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik hayata katılımını sağlayacak tüm haklardan erkeklerle eşit şekilde yararlanmaları gerektiği kabul edilmektedir. Bu anlayış, uluslararası insan hakları belgelerinde, uluslararası sözleşmelerde, ülkelerin yasalarında yer almasına rağmen, kadınlar için hala, ülkelerinin gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun hayatın temel alanları olan eğitim, sağlık, çalışma hayatı, siyaset ve karar alma mekanizmalarına katılım açısından fırsat eşitliğinin sağlanamadığı görülmektedir. Söz konusu çalışmada, eşitlik ilkesinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına nasıl yansıdığı incelenmektedir. Ancak eşitlik ilkesi tek başına uygulanma kabiliyeti olmayan bir ilkedir. Hak olarak talep edilebilir ve dava edilebilir olması için bir başka hak ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan çalışmada kararlar eşitlik ilkesinin hangi haklar bakımından ihlal edilip edilmediğinin araştırıldığına bakılarak sınıflandırılmış ve incelenmiştir. Bu bağlamda yaşam hakkı ve işkence yasağı kapsamında Opuz-Türkiye, A.-Hırvatistan, Eremia ve diğerleri-Moldova Cumhuriyeti, Rumor-İtalya, M. G.-Türkiye; kölelik ve zorla çalıştırma yasağı kapsamında Zarb Adami-Malta, Karlheinz Schmidt-Almanya; özgürlük ve güvenlik hakkı kapsamında Khamtokhu ve Aksenchik-Rusya; adil yargılanma hakkı kapsamında Schuler-Zraggen-İsviçre, Garcia Mateos-İspanya; özel ve aile hayatına saygı hakkı kapsamında Rasmussen-Danimarka, Mizzi-Malta, di Trizio-İsviçre, Burghartz-İsviçre, Losonci Rose ve Rose-İtalya, Ünal Tekeli-Türkiye, Cusan ve Fazzo-İtalya, Emel Boyraz-Türkiye, Abdulaziz, Cabales ve Balkandali-Birleşik Krallık, Petrovic-Avusturya, Konstantin Markin-Rusya; düşünce, vicdan ve din özgürlüğü kapsamında Daslab-İsviçre, Leyla Şahin-Türkiye, S.A.S.-Fransa kararı incelenecektir. Ayrıca yukarıda bahsedilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının Türk Hukukuna etkisi incelenecektir.

[□] Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı.
(kabak.emine@gmail.com)